

Villy Ballovarre, Holmen,
9147 Birtavarre

NVE-Konsesjonsavdelingen,
Postboks 5091 Majorstua,
0301 Oslo.

Uttalelse og krav vedrørende Revisjon av vilkår for Guolasjohkareguleringen.

Konsesjon gitt 14.6.1968.

TFKs usannhet som var bilag ved konsesjonssaken må granskes, fordi det har gitt frie tøyler av manøvreringa av kraftverket. Sikter til påstanden om at elva omtrent var fisketom.

Dette fikk også betydning da Kåfjord kommune la inn krav om minstevannføring sent på 1990 tallet, og OED avviste dette pga det som ble opplyst under konsesjonsbehandlingen (TFKs påstand om at elva var omtrent fisketom og verdiløs som fiskeelv), og lite tilsier at forholdene er blitt vesentlig dårligere enn man la til grunn dengang. Se vedlegg til konsesjonssøknaden av 30.aug. 1966.

Vedlegget som ikke ble presentert da Indre Kåfjord jeger og fiskeforening ble bedt om å gi en positiv uttalelse vedrørende TFKs konsesjonssøknad.

Og kanskje heller ikke fremlagt for kommunestyrerepresentantene ved møtet 30. sept. 1966 der de gikk inn for utbygginga.

Krav:

- **Minstevannføring i Kåfjordelva**
- **Effektkjøring stoppes**
- **Stopp av kraftstasjon på høsten pga reparasjonsarbeider må unngås, reparasjonsarbeider må gjøres på vår og sommer.**
- **Oppsyn ved kraftstasjonens avløpstunnell og kanal må tas seriøst**
- **Terskelbygging nedstøms for kraftstasjonen som det ble framlagt for Overskjønnet**
- **Vannspeil (v små demninger i elveløpet oppstrøms for kraftstasjon som i Skibotndalen) må vurderes for det estetiske**
- **Utsetting av røye og lakseunger**

Manøvreringsreglement gitt ved kgl. resolusjon 14. juni 1968.

Pkt. 2. Det skal ved manøvreringen has for øye at vassdragenes flomvassføring ikke økes. For øvrig kan vasslippingen foregå etter Guolasjåokka kraftverks behov.

Kraftverket har allerede fra første produksjonsdag i 1971 vært skadelig for fiskebestanden.

Birtavarre/Kåfjorddalen grunneierlag prøvde å få dette fram under skjønnene som ble avholdt, uten å lykkes.

Et justismord av Kåfjordelva.

Pålegg om minstevannføring.

Det må pålegges minstevannføring fra kraftstasjonen, eller alternativt fra Ankerlia og nedstrøms derfra. Det siste hadde vært best, og da med statsstøtte, siden også staten har godtatt og medvirket til alt det miljømessig negative som er tilført bygda etter kraftutbyggingen. Med andre ord oppreisning.

Kraftselskapet påpeker hvor dyrt det blir for dem, uten å tenke på hva bygdefolket egentlig har mistet.

Et minikraftverk i Ankerlia ville vært ideellt, med tilgang av vann direkte fra Guolasjohka kraftverks tilførselstunnell. Med dagens teknologi ville ikke dette vært problematisk å utføre.

Effektkjøring er skadelig for fiskebestanden, og bør helst ikke forekomme der det påvirker en elv.

Ved kraftstasjoner som har direkte utslipp til sjø ville ikke dette vært så skadelig som påvist i Kåfjordelva (Kvæningen kraftverk har utslipp direkte til sjø).

Brå nedsenking av vannstanden nedstrøms for kraftstasjonen må unngås, og kraftverket må pålegges restriksjoner her. Som feks minimums senking pr halvtime.

Høstreparasjoner og stopp av kraftverket. Arbeid og reparasjoner av kraftverket som betyr avstengning av vannslipp fra kraftstasjonen må også unngås på høsten, dette må kunne gjøres mens smeltevann tilføres Kåfjordelva og ikke berører oppgangsfisk som er gyteklar.

Uheldige episoder har funnet sted, ved feks i okt./nov. 1988 da avløpstunnellen ble tømt for vann og det ble kjørt ut laks i betydelige mengder i skuffa til en hullaster.

Nevner også fiskedøden i sept. 2000 i kraftverkets avløpstunnell og kanal.

Forøvrig kunne det ha vært mange flere episoder, alle bevis blir jo skylt til havs om ikke folk ser dette.

Pkt. 14.

Konsesjonæren må pålegges å drive oppsyn og forhindre tyvfiske i avløpstunnell og avløpskanal.

Dette punktet overholdes ikke slik som jeg ser det.

Konsesjonæren plikter å bygge terskler i de berørte vassdrag, etter nærmere bestemmelser av regulerings skjønnet.

Overskjønnet fra 1980 fritok konsesjonæren fra å bygge terskler.

Jeg viser her til løggen de hadde vedlagt konsesjonsøknaden, om at elva var omtrent fisketom og kunne regnes som verdiløs. Vedlegget ble ikke vist til den lokale fiskeforeningen da kommunen ba om uttalelse ang. konsesjonsøknaden.

Påpeker også påstanden om at elva tørket inn om sommeren i området der kraftstasjonen ligger i dag som svada.

Terskler er i dag mer påkrevet enn i 1971 da kraftverket startet opp. Dette pga av mindre flom, og derav at tidligere kulper er fylt igjen, og mesteparten av elva nedstrøms for kraftverket er i dag som et stryk hele veien til sjøen, med mangel på standplasser.

Terskler MÅ bygges.

Utsetting av røye og lakseunger. Utsetting av fisk (yngel) i Kåfjordelva er meg bekjent ikke gjort av Troms Kraft. Dette må gjøres for å bøte på skadene som har blitt påført elva siden oppdemningen av Guolasjavre i 1970. Sjørøya er borte fra Kåfjordelva, og det skyldes i hovedsak at der kommer ingen tilførsler mer fra fjellet (Guolasjavri og andre fjellvann).

Vasslippingen skal foregå overensstemmende med et reglement som Kongen på forhånd utferdiger. Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for allmenn interesse, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for den til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig. Osv., osv.

Konsesjonæren må pålegges restriksjoner i effektkjøringen av kraftverket, det er særlig viktig at man ikke får plutselige stopp, eller store reduiseringer brått.

Konsesjonæren må pålegges minstevannføring, omtrent likt pålegget som er ved Skibotn kraftverk.

Disse krav må myndigheter ta på alvor.

Selvfølgelig vil ikke Troms Kraft godta dette, men etter 46 års erfaring etter kraftverkets start ser jeg dette som helt nødvendig.

Birtavarre, 13.10.2017.

Mvh

Villy Ballovarre

Holmen

9147 Birtavarre

E-post: villy-ba@nordtroms.net

Mobiltelefon: 951 75 400

Vedlegg:

Historikk og beskrivelse av Kåfjordelvas tilstander, av Villy Ballovarre.